

BESYO ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMLERİ VE BEKLENTİLERİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRME ARAŞTIRMASI

Arş.Gör.Rıdvan NABİKOĞLU*, Prof.Dr.Yusuf ÇELİK**, Ercan TİZAR***

*Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

**Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı Başkanı

***Dicle Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Özet

1996'dan sonra beden eğitimi ve spor öğretmenliğine (BESYO) artan talebin 2010 yılındaki verilere dayanarak BESYO bölümlerine talebin azalmasıyla bu çalışmanın yapılması gerekliliğini doğurmuştur. Yıllarca BESYO'na hazırlanan öğrencilerin herhangi bir sebepten bu bölüme yönelik ilgilerinin azalması bu çalışma ile ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma, BESYO'nda okuyan 183 birinci ve ikinci sınıf öğrencileri ile yürütülmüştür. Genel tarama yöntemine dayalı olarak yürütülen çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen bir likert tipi anket kullanılmıştır. Verilerin çözümlemesinde yüzde, frekans, Ki-Kare çözümleme tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, BESYO'nda okuyan erkek ve bayan öğrenciler arasında memnuniyet bakımından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çalışmanın diğer önemli sonucu olarak, bayan öğrencilerin okulu bitirdikten sonra kendi mesleği ile ilgili iş bulma kaygılarını erkek öğrencilere göre daha çok ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci memnuniyeti, Koordinasyon, Beden Eğitimi

AN EVALUATION OF THE TRAINING AND EXPECTATION OF THE BESYO STUDENTS

Abstract

Increasing demand to physical education and sports teacher (BESYO) in 1996, made of this study requirement appeared with information of 2010 cause of decreasing demand of BESYO. This study tried to show us why student of BESYO gave up this department cause of anything. This study is realized with 183 students who are in first and second class. Developed likert-type questionnaire is used in study which is conducted on the basis of general method of screening. In data analysis, percent, frequency, chi-square techniques are used. According to result of research, a meaningful difference between satisfied of girls and boys student to BESYO was recognized. The other mean result of research is female students more expressed worry of finding job after finish department than male students.

GİRİŞ

İnsan yaşamının üç temel dinamiğinden biri, düşünce, günlük aktiviteyi yapmak için gerekli fiziksel egzersizler ve kalp ve duygular arasındaki simbiyotik ilişkilerdir. Beden eğitimi ve spor sağlık açısından insan yaşamının vazgeçilmez önemli bir etkidir. Bu nedenle bu çalışmada amaç; BESYO öğrencilerinin son yıllarda bölümü seçme oranındaki azalmaları dikkate alarak, nedenlerini ve eğitim koşullarını ve beklentilerini ele almaktır.

YÖNTEM

Araştırmada 63 kız, 114 erkek toplam 183 öğrenci dâhil edilmiştir. Öğrencilerin eğitim ve beklentileri ile ilgili 20 soru yöneltilmiştir. Bu sorulardan 6 tanesi öğrencilerin kişisel bilgileri ile ilgili olup diğer 14 soru öğrencilerin bölüm ile ilgili memnuniyetini ortaya koyan tümcelerden oluşmaktadır. Öğrencilerin seçiminde cinsiyet söz konusu olması nedeniyle 1. sınıf öğrencileri arasından “Tabakalı rastgele örnekleme” yöntemi kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde, frekans, oranlar ve Ki-Kare analizleri kullanıldı.

BULGULAR

Katılımcıların anket maddelerine verdikleri yanıtlar aşağıdaki çizelgede bulunmaktadır.

Çizelge 1. Katılımcıların cinsiyetine göre verdikleri yanıtların Ki-Kare test sonuçları

		χ^2	sd	p
1	Aldığınız eğitimden memnun musunuz?	11,024	4	,026
2	Aileniz bu bölümde okuduğunuzdan dolayı memnunlar mı?	6,889	4	,142
3	Üniversitedeki diğer bölümlerindeki bölümlerle kıyasladığınızda kendi bölümünüzden memnun musunuz?	4,565	4	,335
4	Okuldan mezun olduktan sonra iş(Bölümle alakalı) bulabileceğinize ne kadar inanıyorsunuz	1,438	4	,838
5	Üst sınıflardaki bölüm arkadaşlarınızdan memnun musunuz?	8,073	4	,089
6	Sizce Spor Y.O undan mezun olan bir kişinin toplum içindeki statüsü ne düzeydedir	7,813	4	,099
7	Bu bölüme hazırlanırken size ailenizden gelen destekten memnun musunuz?	1,663	4	,797
8	Sınıfta beraber okuduğunuz arkadaşlarınızdan memnun musunuz?	6,666	4	,155
9	Bölümünüzü kazandıktan sonra tasarladığınız yada hayal ettiğiniz gibi bulabildiniz mi?	1,521	4	,823
10	Farklı bölümlerdeki insanlarla iletişiminiz ne düzeydedir	1,892	4	,756
11	Okuldan mezun olduktan sonra gireceğiniz KPSS sınavının spor Y.O ders programına uygun olduğuna inanıyor musunuz?	6,242	4	,182
12	BESYO giriş sınavlarında yapılan testlerden (KOORDİNASYON) memnun musunuz?	12,411	4	,015
13	Eğer hazırlanma şansınız olsaydı ve önümüzdeki yıl yapılacak BESYO sınavında branşa dayalı bir sınav	2,234	4	,693

olsaydı ne denli ilgi gösterirdiniz

14 Bulduğunuz bölüm ne kadar idealinizdi? 18,072 4 ,001

Yukarıdaki çizelgede, erkek ve bayan katılımcıların verdiği yanıtlar incelendiğinde 1., 12. ve 14. Sorulara verdikleri yanıtlarda anlamlı bir farklılık görülmektedir. Bu sorulara verilen yanıtlar aşağıdaki çizelgelere ayrı ayrı incelenmektedir.

Çizelge 2. Cinsiyete göre “Aldığınız eğitimden memnun musunuz?” sorusunun incelenmesi

Cinsiyet		Hiç Katılmıyorum	Katılıyorum	Az Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	Toplam
Erkek	N	42	15	32	21	4	114
	%	36.8	13.2	28.1	18.4	3.5	100
Bayan	N	22	23	13	9	2	69
	%	31.9	33.3	18.8	13.0	9	100
Toplam	N	64	38	45	30	6	183
	%	35.0	20.8	24.6	16.4	3.3	100

Alınan eğitimin memnuniyeti dikkate alındığında khi-kare testine göre erkek ve bayan öğrenciler arasında önemli farklılıklar olduğu bulunmuştur ($p=0.026$). Yapılan analizde bayan-erkeklerinin farklılıklarının rastgelelikten kaynaklanmadığını gerçekten farklı olduğunu kanıtlamaktadır. Yapılan değerlendirmede alınan eğitimin memnuniyeti kız ve erkek öğrencilerde farklılıklar göstermektedir ($p=0.026$). Kız öğrencilerin %65.2 si alınan eğitimden hiç memnun değilken, erkek öğrencilerin %50 si hiç memnun olmadığını belirtmiştir.

Çizelge 3. Cinsiyete göre “BESYO giriş sınavlarında yapılan testlerden (KOORDİNASYON) memnun musunuz?” sorusunun incelenmesi

Cinsiyet		Hiç Katılmıyorum	Katılıyorum	Az Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	Toplam
Erkek	N	30	13	17	30	24	114
	%	26.3	11.4	14.9	26.3	21.1	100
Bayan	N	24	13	17	8	7	69
	%	34.8	18.8	24.6	11.6	10.1	100
Toplam	N	54	26	34	38	31	183
	%	29.5	14.2	18.6	20.8	16.9	100

Alınan eğitimin memnuniyeti dikkate alındığında khi-kare testine göre erkek ve bayan öğrenciler arasında önemli farklılıklar olduğu bulunmuştur ($p=0.015$). BESYO giriş sınavlarında yapılan koordinasyon testinden memnuniyet durumlarını kız-erkek'lere göre önemli bir farklılık gösterdiği görülmektedir ($p=0.015$). Kız öğrencilerinin %53.6 sı koordinasyon testinden hiç memnun olmadıklarını belirtirken erkeklerdeki bu oran %37.7'dir.

Çizelge 4. Cinsiyete göre “Bulduğunuz bölüm ne kadar idealinizdi?” sorusunun incelenmesi

Cinsiyet		Hiç Katılmıyorum	Katılıyorum	Az Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	Toplam
Erkek	N	4	7	23	34	46	114
	%	3.5	6.1	20.2	29.8	40.4	100
Bayan	N	11	12	12	10	24	69
	%	15.9	17.4	17.4	14.5	34.8	100
Toplam	N	15	19	35	44	70	183

%	8.2	10.4	19.1	24.0	38.3	100
---	-----	------	------	------	------	-----

Alınan eğitimin memnuniyeti dikkate alındığında khi-kare testine göre erkek ve bayan öğrenciler arasında önemli farklılıklar olduğu bulunmuştur (p=0.001).

Öğrencilerin buldukları bölümün “Ne kadar idealinizdi” sorulduğunda kız ve erkek öğrenciler arasında önemli farklılık olduğu bulundu (p=0.001). Kız öğrencilerinin %33.3’ü hiç idealleri olmadığını belirtirken, erkek öğrencilerin %9.6’sının bölümün hiç idealleri olmadığını belirtmiştir. Tüm öğrencilerden %73.2’si bölümle ilgili spor tesislerinden araç-gereçlerinden faydalanamadıkları ve memnuniyetsizliklerini belirtmişler.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Beden eğitimi ve spor programlarının gereksinimleri ve bunları uygulamak kişisel özellikleri yanı sıra, kültürel, sosyo-ekonomik, kurumsal ve iklim şartlarına uyacak şekilde tasarlanmış olmalıdır. Beden eğitimi ve spor programlarında eğitim sürecinde, hem içerik ve programlar sayesinde, alışkanlıklar ve davranış kalıpları insan kişiliğinin tam gelişmesine elverişli oluşturacak şekilde yardımcı olmalıdır (1).

Öğrencinin öğrenim görmüş olduğu kuruma yönelik memnuniyeti temelde çok boyutlu bir olgudur. Bu olgu; eğitim kalitesi, fiziki mekanlar, sunulan uygulama olanakları, sosyal kültürel ve sportif olanaklar ve öğrencinin bireysel özellikleri gibi farklı boyutları da içeren bir yaklaşımla incelenebilir. Öğrenci memnuniyetinin belirlenmesine yönelik olarak gerçekleştirilen çeşitli çalışmalar incelendiğinde genellikle öğrencilerin memnun oldukları

unsurların ölçülmesine veya değişik eğitim sistemlerinde öğrenci memnuniyetindeki farklılıkların belirlenmesine yönelik oldukları görülmektedir. Konuya daha geniş bir bakış açısıyla yaklaşılacak çalışmalarda ise, eğitimde genel olarak toplam kalite yönetimi uygulamalarının irdelendiği belirlenmiştir (2,3).

Fakülteler, üniversite öğrencilerinin yaşantılarının önemli bölümünü geçirdikleri, ergenlikten yetişkinlik rollerine geçiş sürecinin önemli bir kısmını kapsayan ve bu anlamda da sonraki yaşamda başarılı bireyler olup olmamalarının temellerinin büyük bir bölümünün atıldığı kurumlardır. Yani fakülteler sadece öğretim

kurumu olmanın çok daha ötesinde işleve sahiptir ve bu anlamda da pek çok farklı yaşantı ve gelişimlere sahne olmaktadır. Bu nedenle de fakültelerdeki yaşamın niteliğinin araştırılması, öğrencilerin hem akademik hem de kişisel gelişimleri açısından son derece önemli görülmektedir. Bir insan, en ideal sistemi çalışamaz hale getirebileceği gibi, en olumsuz koşulları içeren bir sistemde nitelikli ürünler ortaya çıkarabilir. Bu bakımdan eğitimde kalitenin ve verimliliğin artırılması rekabet edebilirlik avantajı yaratmak isteyen tüm toplumların birincil amacı olmak zorundadır (4).

Sonuç olarak öğrencilerin eğitim tesis, araç-gereçlerin artırılarak mesleki becerilerinin geliştirilmesi, öğrencilerin beklentilerini karşılayacaktır. Bu tür çalışmaların artırılması Beden-Eğitimi bölümüne beklentiler doğrultusunda katkı sağlayacaktır.

Kaynaklar:

1. http://www.unesco.org/education/information/nfsunesco/pdf/SPORT_E.PDF
2. <http://sbe.dpu.edu.tr/17/173-192.pdf>
3. Yenen, V.Z. ve Gözlü, S. (2003), “Yüksek Öğretimde Müşteri Beklentileri: Türkiye’den Örnekler”, *DTÜ Dergisi/d Mühendislik*, Cilt: 2, Sayı: 2, s.28-38.
4. Bökeoğlu, Ö.Ç., Yılmaz K., Analysis of University Students’ Views about the Quality of Faculty Life Using Various Variables. Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences, year: 2007, vol: 40, no: 2, 179-204